

Citation:

Klimešová, M. (2020). Významové obměny a vývoj funkcí u příslovcí *dokona* a *dokonce* v barokní češtině. *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, 55, Article 1995. <https://doi.org/10.11649/sfps.1995>

Markéta Klimešová
(Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

Významové obměny a vývoj funkcí u příslovcí *dokona* a *dokonce* v barokní češtině

Adverbia *dokona* a *dokonce* prodělala podobný etymologický a významový vývoj. První z nich se do současné češtiny nedochovalo. Druhé, *dokonce*, prošlo až do dnešní podoby jazyka dlouhým vývojem a za tu dobu změnilo svůj význam, svou funkci, a v souvislosti s tím i svou slovnědruhovou platnost.

V rozsáhlém synchronním psaném korpusu SYN v6 (SYN v6, 2017) jsou všechna *dokonce* (vyskytuje se jich tam téměř 1,5 milionu) morfologicky označována jako částice. *Mluvnice češtiny 2* řadí výraz *dokonce* k tzv. výtýkavým příslovcím zdůrazňujícím význam výpovědi (Komárek et al., 1986, s. 193). Jako zdůrazňovací částice s významem ‘ba i’ je *dokonce* hodnoceno v SSČ (SSČ, 1994). SSJČ (SSJČ, n.d.) označuje výraz *dokonce* jako příslovce vyjadřující stupňování. Nejstarší z velkých slovníků 20. století, PSJČ (PSJČ, 1935–1957), přisuzuje výrazu *dokonce* pouze význam ‘naprosto’ (v záporném kontextu ‘vůbec’), a tím i slovnědruhovou platnost příslovce. V jednom z uvedených dokladů může být však *dokonce* pocítováno jako nadbytečné, což připouští interpretovat je i zde jako zdůrazňovací částici, cf.:

(1) *Na nás jim málo neb dokonce pranic nezáleželo* (PSJČ, 1935–1957).

O stanovení kritérií pro rozlišování příslovčí a spojek, jakož i spojka a částic se pokouší ve svých pojednáních J. Bauer. Hlavní roli v odlišení příslovčí od spojek hraje rozdíl v syntaktické platnosti těchto slov (Bauer, 1962) – příslovce má ve větě funkci větného členu, spojka nikoli. Podobně určuje Bauer syntaktickou funkci ve stavbě věty či celé promluvy jako rozlišující kritérium v případech spojek a částic (Bauer, 1964) – spojky vyjadřují vztah mezi větami nebo větnými členy, částice vyjadřují obsahový či citový ráz věty, mají funkci vytýkat větné členy, nebo poukazují na něco z mimojazykové situace či z kontextu.¹

M. Komárek zmiňuje syntaktický rys příslovce *dokonce* a některých dalších (*jen, snad, zejména* aj.), kterým se odlišují od ostatních příslovčí. Je to jejich pozice před podstatným jménem, ke kterému patří. Tento odlišující syntaktický příznak vedl některé další jazykovědce (V. V. Vinogradov, L. Ďurovič aj.) k celkovému nebo částečnému oddělování takových slov od příslovčí a jejich přiřazování k částicím (Komárek, 1958, s. 152).

Příslovcem *dokonce*, jeho složkami a funkcemi v češtině současné se před námi zabýval již J. Blažek (Blažek, 1963, s. 57). Řadí *dokonce* ke slovům, která zdůrazňují platnost jednoho z větných členů či jedné z vět a která vyjadřují postoj mluvčího k obsahu výpovědi. Blažek si všímá dvou základních funkcí příslovce v dnešním jazyce – vytýkácí a spojovací. Obě funkce se stýkají, pokud jsou vytýkané členy či věty v koordinačním vztahu s jinými členy, respektive větami. V souřadném spojení příslovce *dokonce* tedy vytýká a zároveň připojuje členy či věty vyjadřující závažnější obsah. V takovém případě vystupuje jako výrazový prostředek stupňovacího spojení (Blažek, 1963, s. 57).

Blažek ve svém článku naznačuje i historický vývoj slova *dokonce*. Funkce příslovce v současném jazyce ovšem konfrontuje pouze se stavem staročeským a obrozenským, dospívá tudíž k mylnému závěru, že se *dokonce* ve své vytýkácí funkci objevuje až od 2. poloviny 19. století. V tomto příspěvku bychom si dovolili jeho závěry korigovat.

Náš článek přináší informace o vývoji adverbii *dokona* a *dokonce* v češtině barokní, je tedy jeho úkolem vyplnit mezeru mezi tím, co konstatuje Z. Rusínová o významech těchto dvou příslovčí ve staročestíně a tím, co o jejich vývoji tvrdí právě Blažek. Oba dva, jak Blažek (Blažek, 1963, s. 62), tak Rusínová (Rusínová, 1984, s. 24), shodně upozorňují na skutečnost, že *dokonce* nezachycuje

¹ Tato slovnědruhovká kritéria bereme v úvahu při vyhodnocování dokladů v našem článku.

ve funkci stupňovací spojky a zdůrazňovací partikule ještě ani Jungmannův slovník. Dodáváme, že pouze význam ‘ganz und gar’ přisuzuje Jungmann také příslovci *dokona* (Jungmann, 1835, s. 411).

Při našich analýzách vycházíme především z materiálu. Snažíme se o to, aby určované významy a funkce *dokona* a *dokonce* byly doloženy dostatečným množstvím přesvědčivých kontextů. Náš materiál pochází z primárních a sekundárních pramenů. Využíváme doklady z několika originálních barokních spisů. K těm patří Tannerův *Muž apoštolský, aneb život a ctnosti ctihodného pátera Albrechta Chanovského* (1680), Hammerschmidův historiografický spis *Historie klatovská v sedm dílů rozdělená* (1699), dále v překladu Jana Barnera spis prakticky odborný *Knihy hospodářské skrze dvojctihodného kněze Kryštofa Fišera z Tovaryšstva Ježíšova sepsané* (1706), také *Chválořeč, neb kázání na některé svátky* (1736) Ondřeje de Walda a legenda Johanna Adama Höffelega o životě sv. Vintíře *Strom vštípený při tekutých vodách. Svatý Vintíř* (1749). Doklady získané vlastní excerpcí konfrontujeme s doklady poskytovanými různými elektronickými nástroji. Nejvýznamnějším sekundárním zdrojem je *Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny* (LD, 2010), některé doklady pocházejí také z diachronní složky *Českého národního korpusu* (ČNK), tzv. DIAKORPu (DIA v6, 2015).

Zkratky a zavedená značení jsou přejímány z LD, vlastní zkratky jsme vytvořili pouze pro doklady pořízené excerpcí z primárních pramenů (e.g. HöffVint, 1749). Zmíňme ještě způsob transkripce jednotlivých dokladů. Pokud doklady pocházejí z primárních pramenů, řídíme se zásadami J. Vintra (Vintr, 1998), u ostatních dokladů v zásadě respektujeme zavedený přepis podle sekundárních pramenů.

Obě analyzovaná adverbia úzce souvisejí se substantivem *konec*. O jejich původu podává (s odkazem na: Machek, 1997, s. 273) zřetelný výklad Rusínová: Praslovanské **konь* ‘kraj’ se ve staroslověnštině spojovalo s předložkami, podle nichž pak výraz označoval buď první kraj, začátek (*iskoni*), nebo vzdálenější kraj, konec (*pokonь*), podobně se choval i útvar s příponou *-ьсѣ – коньсѣ*. Ve staročeském *dokona* je patrný starší základ *konь/konь* (zachoval se ve slovenském *napokon* i v některých dalších slovanských jazycích). Významu ‘konec’ nabývaly útvary už ve staré češtině. Ten se dále rozdělil na dva významy ‘konec neutrální’ a ‘konec dobrý’, tj. dokonalost. Odtud významy ‘dokonce’ a ‘dokonale’, s nimiž koresponduje existence dvou sloves *končit* a *konat* (Rusínová, 1984, s. 23–24).

Rusínová dále píše, že ve staročeštině se výrazu *konec* užívalo jednak s významem ‘konec’ (v nejstarších dokladech), jednak s významem ‘završenost, úplnost’ (Rusínová, 1984, s. 23–24). Blažek hovoří o původním časovém významu ustrnulých předložkových pádů *dokona* a *dokonce*, které však mohly snadno nabývat významu adverbií měrových ‘úplně, zcela, vůbec, naprosto’, tj. ‘do úplného konce’ (Blažek, 1963, s. 61–62). Náš materiál z barokní češtiny poskytuje hojnost dokladů obou adverbií ve významu ‘úplně, zcela’; ilustrativně e.g.:

- (2) *pakli co tajného má, co by ne každému věděti slušelo, nechť s tím raději **dokonce** mlčí* (KonstDuše, 1657, s. 296, citováno po LD, 2010);
- (3) *půjdeš do věčnosti **dokonce** chudý; nebo časné zboží jsi stratil a na světě zanechatí musíš* (KadlPokl, 1698, s. 223, citováno po LD, 2010);
- (4) *Jeho když ona uzřela, hněvivou jak tváří tak řečí na sobě ukazovala, že ještě z srdce **dokonce** nevypustila onoho někdejšího hněvu* (TanChan, 1680, s. 18);
- (5) *však mlynářský pytlík setva na boží hody bývá **dokona** prázdný* (WaldtChval, 1736, s. 693);
- (6) ***dokona** slepého koně mezi dobyt看em měli* (HöffVint, 1749, s. 97).

Vyskytují-li se adverbia *dokona* či *dokonce* v záporném kontextu, vyjadřují význam opačný, tedy ‘vůbec’, cf.:

- (7) *z toho všeho [mučení] vysvobodil ji [pannu Teklu] ženich nebeský, že **dokona** nic na jejím zdraví ublíženo nebylo* (BeckCís, 1697, s. 92, citováno po LD, 2010);
- (8) *V hlinaté a plné bílého písku chmelná sazenice **dokonce** sobě nelibuje, proto že v hlinaté těžce se vkořeniti může a země taková není k svlažení způsobilá* (FišHosp, 1706, s. 75);
- (9) *na syny boží **dokonce** nenáleží, aby se řídili chlapskou bázni* (NitschPost, 1709, s. 90, citováno po LD, 2010);
- (10) *nakažlivá, zastaralá a škodlivá nemoc jest lidského pokolení, že skoro každý soudí, třepá a valchuje bližního svého řeči a činění, jakoby v tom [karateli] nebylo **dokona** žádného provinění* (DamPost I, 1727, s. 513, citováno po LD, 2010).
- (11) *již mně ani smrt **dokona** nestraší* (NáchPost II, 1746, s. 792, citováno po LD, 2010).

Podle Blažka (Blažek, 1963, s. 62) začalo k přehodnocování významu příslovce docházet tam, kde bylo *dokonce* dvojnásobné, tj. mohlo vyjadřovat jak význam 'zcela, úplně', tak význam vytýkácí (nejčastěji v postavení u adjektiva či slovesa). Takové přechodné doklady lze dohledat už v jazyce barokním. V přechodné pozici jsme zachytili jak příslovce *dokonce*, tak starší *dokona*:

- (12) *Při tom stěžuje sobě, maje dlouhé zkušené týž ovčák, že pán z přirozené skrbnosti zmenšil a mnohdykrát **dokonce** odjal částku soli, kteráž od mnohých neduživostí vysvobozuje ovce* (FišHosp, 1706, s. 393, citováno po DIA v6, 2015);
- (13) *kterí nájemníkům mzdu zadržují, zmenšují, ztenčují a nebo **dokona** zapírají* (DamPost II, 1746, s. 712, citováno po LD, 2010).

E.g. *pán z přirozené skrbnosti zmenšil a mnohdykrát **úplně** odjal částku soli* x *pán z přirozené skrbnosti zmenšil a mnohdykrát **ba i** odjal částku soli; nájemníkům mzdu zadržují, zmenšují, ztenčují a nebo **úplně** x **nadto/dokonce/ba i** zapírají.*

Podobně klasifikujeme jako přechodné některé doklady, v nichž se příslovce nachází v záporném kontextu a jako takové vyjadřuje význam 'vůbec', je u něj však patrná i funkce zdůrazňovací:

- (14) *obludám Bohu rouhavým i lidskému pokolení škodlivým, aby žádné cti nedávali, nýbrž jakožto mdlý a **dokonce** ani žádnou moc, jak proti duši, tak proti tělu [...] nemající, potupovali a zavrhovali* (HamHist, 1699, s. 46);
- (15) *Při tomto nejsvětějším ouvodu z hola nic mé potřeby nebylo modlitby, neb za koho by se modlitba konala? Za Mariji matku Boží ne, neb ona jest orodovnice naše. Za Ježíše Spasitele Boha a Pána našeho to **dokonce** ne* (WaldtChval, 1736, s. 52).

Dvojí interpretaci připouštíme také v následujícím dokladu. Stupňovací význam *dokonce* je zde posílen výskytem spojení *krom toho* v začátku souvětí. Už na začátku je tedy naznačeno, že pomocí *dokonce* je připojena věta závažnějšího obsahu, cf.:

- (16) *Toho času **krom toho**, že tolikrát, kolikrát mohl, do městečka nedaleko odtud ležícího vycházel, **dokonce** se na to oddal, aby jak domácí, tak příchozí [...] k pobožnosti přivedl* (TanChan, 1680, s. 86).

V dalších dokladech vytýkácí funkce příslovčí zcela převažuje. Opět uvádíme kontexty s *dokonce* i s *dokona*:

- (17) *Žádná věc presem sevřená na pres se nezpouží, ale presovníku k vůli se formuje a kloní. Pakli zarytá a zavilá, neústupná a nepovolná býti chce, sobě škodí, proto že k tužšímu (jinými stranami třeba) sebe zatahování a neb **dokonce** k ztroskotání příčinu dává* (KomPres, 1624, s. B2a, citováno po DIA v6, 2015);
- (18) *kundšt jest ošidit ovčáka na dluh, **dokona** řezníka* (SatStav, s. 131, citováno po LD, 2010);
- (19) *I zdaž pak jest obtížný stav manželský? Nepochybuje to žádný, **dokonce** ten, kdo jest zkušený* (WaldtChval, 1736, s. 805);
- (20) *na cestě duchovní sponenáhla jít je stat, aneb **dokoná** spatkem se navracovat* (NáchPost II, 1746, s. 531, citováno po LD, 2010).

K vyjádření završení děje by v dokladu (17) bylo nutné podstatné přeformulování (cf. *a neb **dokonce** k ztroskotání příčinu dává x a neb k **úplnému** ztroskotání příčinu dává*), není však možná náhrada měrovým příslovcem. V závislosti na smyslu vět je vyloučena substituce příslovci *úplně* či *docela* v dokladech (18)–(20).

Zřejmě pod vlivem další teoretické literatury konstatuje Jarmila Alexová o příslovci *dokonce* v dokladech z barokního jazyka, že „[v]e všech případech si patrně uchovává svůj starší význam ‘úplně, zcela, naprosto’“ (Alexová, 2009, s. 135). Avšak mezi uváděnými ilustrativními příklady se vyskytují případy rovněž přechodné, tedy takové, u nichž lze jen nesnadno rozhodnout, zda v nich *dokonce* skutečně vyjadřuje význam starší, anebo zastává funkci stupňovacího prostředku, e.g.:

- (21) *Bohu za jeho dobrodiní děkoval, jemu **dokonce** se obětoval* (Dvanáct, 1630, s. 25);
- (22) *skrocoval své tělo, **dokonce** se od užívání masa zdržoval* (SurVitae, 1696, s. 7b).

Cf. *Bohu za jeho dobrodiní děkoval, jemu **zcela** se obětoval x Bohu za jeho dobrodiní děkoval, jemu **nadto** se obětoval; skrocoval své tělo, **naprosto/zcela** se od užívání masa zdržoval x skrocoval své tělo, **ba i** od užívání masa se zdržoval*.

Príslovce *dokonce* bylo barokními autory relativně často užíváno s významem ‘úplně, zcela’, ve spojení se zápořem s významem ‘vůbec’. V současném jazyce náleží *dokonce* k nejčastějším prostředkům zdůrazňování a vyjadřování stupňování. Souhlasíme s tvrzením Jiřího Blažka, že je nutné doklady ze

staršího jazyka klasifikovat opatrně. Rizika vlivu současného jazyka jsme si vědomi. Nicméně, jak ukazují doklady, funkci stupňovacího a zdůrazňovacího prostředku začalo příslovce *dokonce* nabývat nepochybně dříve, nikoli až od druhé poloviny 19. století. Vytykáací funkci získávalo v barokním jazyce i do dnešní doby postupně zaniklé adverbium *dokona*. Je evidentní, že barokní období je důležitým vývojovým stadiem jazyka, jež není žádoucí při hodnocení vývoje jazykových jevů opomíjet.

Zkratky

- Dvanáct – *Dvanáctero řádu rytířův božích...* (Fiala Budinský, 1630).
FišHosp – *Knihy hospodářské skrze dvojctihodného kněze Kryštofa Fišera.... Díl první. O hospodářství polním* (Fischer, 1706).
HamHist – *Historie klatovská...* (Hammerschmid, 1699).
HöffVint – *Strom vštípený při tekutých vodách: Svatý Vintíř* (Höffele, 1749).
SurVitae – *Vitae sanctorum: Díl druhý* (Surius, 1696).
SYN v6 – *Český národní korpus – Korpus SYN*, 2017.
TanChan – *Muž apoštolský: Aneb život a ctnosti ctihodného pátera Albrechta Chanovského* (Tanner, 1680).
WaldtChval – *Chválořeč, neb kázání na některé svátky* (de Waldt, 1736).

Zkratky pramenů podle LD, 2010

- BeckCís – Jan Beckovský, *Krve nevinné žízniví vlci Dioklecián a Maximián, císařové římské...* (1697).
DamPost – Damascen Marek, *Trojí chléb nebeský pro lačný lid český* (1727, 1728).
KadlPokl – Felix Kadlinský, *Pokladnice duchovní* (1698).
KomPres – Jan Amos Komenský, *Pres boží* (1624).
KonstDuše – sv. František Salesius, *Bohmila neb Ouvod Boha milující duše k životu pobožnému* (1657).
NáchPost – Štěpán František Náchodský, *Sancta curiositas, to jest Svatá všetečnost* (1707, 1746).
NitschPost – Daniel Nitsch, *Berla kralovská Jezu Krista* (1709).
SatStav – *Satira na čtyři stavy* (konec 17. století – poč. 18. století).

Bibliografie

- Alexová, J. (2009). *Vývoj českého barokního souvětí souřadného*. ARSCI.
- Bauer, J. (1962). Spojky a příslovce. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, 11(A10), 29–37.
- Bauer, J. (1964). Spojky a částice. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, 13(A12), 131–139.
- Blažek, J. (1963). Příslovce *dokonce* v dnešní češtině a jeho historický vývoj. *Naše řeč*, 46(2), 57–65.
- Komárek, M. (1958). K sémantické a syntaktické charakteristice slov “ještě, již (už)”. In V. Machek (Ed.), *Studie ze slovanské jazykovědy* (pp. 147–153). Státní pedagogické nakladatelství.
- Komárek, M., Petr, J., & Kořenský, J. (1986). *Mluvnice češtiny: Pt. 2. Tvarosloví*. Academia.
- Rusínová, Z. (1984). *Tvoření staročeských adverbii*. Univerzita J. E. Purkyně.
- Vintr, J. (1998). Zásady transkripce českých textů z barokní doby. *Listy filologické*, 121(3–4), 341–346.

Primární prameny

- Fiala Budinský, H. S. (1630). *Dvanáctero řádu rytířův božích obojího pohlaví v rozličných stavích*. Paulus Sessius. [Č. knihopisu K02461].
- Fischer, K. (1706). *Knihy hospodářské skrze dvojctihodného kněze Kryštofa Fišera z Tovaryšstva Ježíšova sepsané: Díl první. O hospodářství polním* [FišHosp] (J. Barner, Trans.). Jezuitská tiskárna. [Č. knihopisu K02544].
- Hammerschmid, J. F. (1699). *Historie klatovská v sedm dílů rozdělená* [HamHist]. Arcibiskupská tiskárna, faktor Jiří Samuel Beringer. [Č. knihopisu K02877].
- Höffele, J. A. (1749). *Strom vštípený při tekutých vodách: Svatý Vintíř* [HöffVint]. Jezuitská tiskárna. [Č. knihopisu K03095].
- Surius, L. (1696). *Vitae sanctorum: Díl druhý*. Jezuitská tiskárna, faktor Vojtěch Jiří Koniáš. [Č. knihopisu K15806].
- Tanner, J. (1680). *Muž apoštolský: Aneb život a ctnosti ctihodného pátera Albrechta Chanovského* [TanChan]. Jezuitská tiskárna. [Č. knihopisu K16060].
- Waldt, O. F. J. de. (1736). *Chválořeč, neb kázání na některé svátky* [WaldtChval]. Arcibiskupská tiskárna, faktor Matěj Adam Höger. [Č. knihopisu K16913].

Sekundární prameny a slovníky

- Český národní korpus – DIAKORP: Diachronní korpus [version 6 of December 18, 2015] [DIA v6]. (2015). Ústav Českého národního korpusu FF UK. <http://www.korpus.cz>
- Český národní korpus – Korpus SYN [version 6 of December 18, 2017]. (2017). Ústav Českého národního korpusu FF UK. <http://www.korpus.cz>
- Filipec, J. (Ed.). (1994). *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost* [SSČ] (2nd ed.). Academia.
- Havránek, B. (Ed.). (n.d.). *Slovník spisovného jazyka českého* [SSJČ]. Ústav pro jazyk český, v. v. i. <http://ssjc.ujc.cas.cz/>
- Hujer, O., Smetánka, E., Weingart, M., Havránek, B., Šmilauer, V., & Ziskal, A. (Eds.). *Příruční slovník jazyka českého* [PSJČ]. (1935–1957). Ústav pro jazyk český, v. v. i. <http://psjc.ujc.cas.cz/>
- Jungmann, J. (1835). *Slovník česko-německý Josefa Jungmanna* (Pt. 1). Pomocí Českého Museum. <http://vokabular.ujc.cas.cz>
- Machek, V. (1997). *Etymologický slovník jazyka českého* (3rd ed.). NLN. (Original work published 1971).
- Nejedlý, P. (Ed.). (2010). *Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny* [LD]. Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. <https://madla.ujc.cas.cz>

Semantic Shifts and the Development of Functions of the Adverbs *dokona* and *dokonce* in Baroque Czech

Summary

The adverbs *dokona* and *dokonce* went through a similar process of etymological and semantic development. Both of them were relatively often used by Baroque authors to mean ‘úplně, zcela’ (‘fully, completely’), and – when used with negated verbs – ‘vůbec’ (‘at all’). Whereas *dokona* gradually became obsolete, *dokonce* is currently one of the most frequent means of expressing and emphasising graduation. Although these functions are not recorded in Jungmann’s dictionary, this article demonstrates that both *dokona* and *dokonce* had these features already in Baroque texts. It is evident, then, that the Baroque period is an important stage in the development of the Czech language, and that it must not be overlooked in linguistic studies.

Zmiany semantyczne i rozwój funkcji przysłówków *dokona* i *dokonce* w czeszczyźnie barokowej

Streszczenie

Proces rozwoju etymologicznego i semantycznego przysłówków *dokona* i *dokonce* był podobny. Obydwa były stosunkowo często używane przez autorów barokowych w znaczeniu ‘úplně, zcela’ (‘w pełni, całkowicie’), a w połączeniu z przeczeniem – w znaczeniu ‘vůbec’ (‘w ogóle’). O ile *dokona* stopniowo wyszło z użycia, *dokonce* jest obecnie jedną z najczęściej stosowanych form wyrażania i podkreślania gradacji. Choć takie użycie nie zostało odnotowane w słowniku Jungmanna, niniejszy artykuł wykazuje, że obydwie omawiane przysłówki pełniły te funkcje już w okresie baroku. Wydaje się zatem oczywiste, że ten okres jest istotnym etapem w rozwoju języka czeskiego i nie można go pomijać w analizach językoznawczych.

Keywords: adverb; Baroque Czech; semantic shifts; transitions among parts of speech

Słowa kluczowe: przysłówek; czeszczyzna barokowa; zmiany semantyczne; zmiany kategorii części mowy

Markéta Klimešová, University of South Bohemia in České Budějovice, České Budějovice, Czech Republic

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9184-3916>

Correspondence: marketka.klime@centrum.cz

The preparation of this article was financed by the Faculty of Arts at the University of South Bohemia.

Competing interests: The author has declared that she has no competing interests.